

Predsednica Republike Slovenije

NATAŠA PIRC MUSAR

**Govor predsednice Republike Slovenije
Nataše Pirc Musar
na slovesnosti ob podelitvi nagrade zlata čebela**

Predsedniška palača, 24. maj 2023

Velja govorjena beseda.

*Spoštovani predsednik Državnega sveta,
ministrica,
minister,
poslanke in poslanci,
državne svetnice in svetniki,
državni sekretar,
veleposlanice in veleposlaniki,
gospe in gospodje.*

Konec prejšnjega tedna sem med svojim obiskom v Rimu na sedežu Organizacije za prehrano in kmetijstvo sodelovala tudi na osrednji mednarodni obeležitvi svetovnega dneva čebel. Zelo sem ponosna na prispevek Slovenije k mednarodnim prizadevanjem za zaščito čebel in drugih opraševalcev; ponosna na rezultate, ki jih je Slovenija dosegla v petih letih, odkar je Generalna skupščina OZN na našo pobudo razglasila 20. maj za svetovni dan čebel.

Opraševalci so danes integralni del svetovne okoljske in prehranske agende. Usklajeno mednarodno sodelovanje pri tem je pomembnejše kot kadar koli prej. Predvčerajšnjim smo praznovali svetovni dan biotske raznovrstnosti. Svetovni ekosistem se je znašel na kritični točki. Dobrobit človeštva – preživetje človeštva – je odvisno od skupnega ukrepanja držav in vsakega posameznika. Pa vendar se razkorak med potrebami in ukrepi veča. Brez radikalne spremembe v našem odnosu do okolja je naša skupna prihodnost resno ogrožena.

Slovenija je zelena država in domovina največjega števila čebelarjev na prebivalca na svetu. Tudi zato imamo moralno dolžnost, da delimo svoje čebelarstvo znanje in tehnologijo ter spodbujamo zaščito opraševalcev po svetu. Gre za naš dragoceni

prispevek k reševanju svetovne okoljske in prehranske krize. Vsaka tretja žlica svetovne hrane in 90 odstotkov razmnoževanja divjih rastlin je odvisnih od oprasovalcev. Hkrati sta od prehranske in okoljske varnosti odvisna mednarodna stabilnost in mir.

Nagrada zlata čebela je zagotovo eno od osrednjih orodij Slovenije pri ozaveščanju o pomenu oprasovalcev in spodbujanju posebnih dosežkov na področju njihove zaščite. Letošnji poudarek na znanosti je v skladu z njenim osrednjim pomenom pri reševanju globalnih izzivov. Vsem trem letošnjim finalistom zato iskreno čestitam.

Zahvaljujem se ministrici za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter vaši ekipi, Ministrstvu za evropske in zunanje zadeve, Ministrstvu za kulturo, Čebelarski zvezi Slovenije, Slovenski čebelarski akademiji in vsem drugim organizacijam in posameznikom, ki gradite slovensko čebelarsko in hkrati s tem tudi našo čebeljo diplomacijo. Ministrico in vse vas obenem pozivam, da ste tudi še naprej drzni in ambiciozni pri nadaljnji rasti naše skupne oprasovalske zgodbe. Vemo, da so oprasovalci najboljši kazalnik stanja okolja in da se nekatere njihove vrste skrb vzbujajoče redčijo. Prostoživeče čebele samotarke nimajo čebelarja, ki bi bdel nad njimi in zato so njihovi habitati še bolj ogroženi. Več je treba vlagati v raziskave, kar je tudi motiv letošnje podelitve Zlate čebele.

Kaj vse pa lahko kot posamezniki naredimo za oprasovalce?

- Zasadimo lahko medonosne rastline in te naj bodo raznolike, da bodo cvetele čez vse leto in naj bodo značilne za okolje, kjer živimo;*
- zagotovimo lahko zatočišča za oprasovalce in dostop do vode, ki jo potrebujejo tako za pitje kot poleti za hlajenje;*
- pri pridelavi hrane se izogibajmo pretirani rabi pesticidov in kosimo, če res moramo, v poznih popoldanskih urah, ko je paša že končana;*
- kot potrošniki pa moramo opolnomočiti z informacijami, od kod in kakšna je hrana, ki jo uživamo ter z nakupom izdelkov podpirajmo lokalne čebelarje in kmete.*

Hvala za pozornost in srečno pri vaših aktivnostih, okrepite jih, v dobro planeta Zemlja.